

2006. október

"Segítőkéz" Lelkisegély Telefonszolgálat, Debrecen

Tartalom:

Bevezetés
Rövid hírek, információk
Programjaink
Konferencia-előadás
Klasszikus kínai tanmesék
Filmajánló

Bevezetés

Kedves Ügyelőkársak!

Kíváncsiságból utánaszámoltam, s 1999 óta ez a 93.(!) *Infó*. Nem is gondoltam volna... Ez azt jelenti, hogy évente átlagban 13 számmal jelentkezett kis lapunk. Most viszont egy kissé megkésve, de csupa aktualitással megtöltve (szolgálatvezetőnk előadásának szövege, régiótalálkozó Szolnokon). És még egy jó hír: elszámoltam magam, s a kínai tanmesékből még pont egy számra valót találtam. De ez már tényleg az utolsó „adag”. Én nagyon sajnálom, hogy csak ennyihez férhettem hozzá, még akár évekig olvasgatnék újabbakat.

Jó ügyeleteket!

Debrecen, 2006. október 21.

Rénes László

október

Rövid hírek, információk

➤ MEGHÍVÓ

MAGYAR LELKI ELSŐSEGÉLY TELEFONSZOLGÁLATOK SZÖVETSÉGE DÉLKELETI RÉGIÓ

KEDVES RÉGIÓBELI BARÁTAINK!

A legutóbbi szolgálatvezetői találkozón megállapodtunk, hogy a jegyzőkönyv vezetését országosan szükséges áttekintenünk, egyezsége jutnunk a vezetésében, hogy egységesen értelmezhető statisztikát tudjunk készíteni, valamint, hogy ezzel is készüljünk a három számjegyű hívószám bevezetésére.

A Délkeleti Régióban **2006. november 10-én (pénteken) 11-15 óra** között tartunk találkozót a fenti téma feldolgozásában, ahová szolgálatonként várunk 2-3 munkatársat.

A találkozó helyszíne a szokásos: Szolnok, Irgalmas út 5. (Napforduló Szolgálat). Az állomástól és a Busz pályaudvartól is kb. 5 perc (Az Interspar közelében).

Bízom abban, hogy minél többen együtt tudunk majd dolgozni és azokból a régióbeli szolgálatokból is tudtok jönni, akiknek még egyszer sem sikerült a délkeleti régió összejövetelein részt venni.

Szeretettel várunk benneteket Szolnokon:

Szolnok, 2006-10-24

Egedi Ilona régióvezető

Megjegyzés: Az útiköltséget a LESZ számla ellenében kifizeti. És a levélben nem írják, de éheztenni sem fogják a résztvevőket!

➤ **GYERMEKSZEGÉNYSÉG** Tanulmányok és konferencia

A gyermekszegénység problémája az egyik legtöbbet kutatott szociálpolitikai téma a 21. század elején.

A Google keresője majdnem kétmillió találatot dob ki rá, több száz kormányzati és civil szervezet és kampány foglalkozik világszerte a kérdéssel.

A gyermekszegénység elleni küzdelemnek tehát egyaránt kiemelt szerepet tulajdonítanak a tudomány, a kormányzat és a civil szféra berkein belül. Ritkán tapasztalható egy társadalmpolitikai probléma iránt ennyire egyöntetű és kiemelt figyelem a legkülönbözőbb háttérű szereplők és csoportok részéről, ezért érdemes közelebbről is megvizsgálni, hogy mi ennek a küzdelemnek az igazi tétje.

A DEMOS Magyarország álláspontja szerint a rohamosan változó gazdasági, társadalmi és társadalmpolitikai viszonyok között a gyermekek helyzete, és különösen a szegény gyermekek életésélyeinek biztosítása az egyik legfontosabb közpolitikai téma ma Magyarországon is. Mind a legelemibb erkölcsi értékeink, mind a hosszú távú versenyképességünk alapja a társadalmi elosztórendszerek oly módon történő ki- és átalakítása, hogy minden gyermek a lehető legszélesebb esélyekkel indulhasson el az életben.

E felfogás motiválja a 2006. október 6.-i „Gyermekszegénység elleni konferencia” szervezését, és a témával foglalkozó tanulmányok kiadását.

A téma neves hazai szakértői – Tausz Katalin és Darvas Ágnes – elméleti alapot nyújtsanak a tárgykörrel, továbbá összefoglalót a gyermekszegénység csökkentésére irányuló hazai törekvésekről.

A gyermekszegénység és a társadalmi mobilitás hiánya nemcsak abszolút mértékben jelentenek súlyos problémát, hiszen az európai országok jelentős részével egybevetve különösen elfogadhatatlan mértékűek. Magyarországon a gyermekek számottevően magasabb arányban szegények, mint a társadalom átlaga, a gyermekvállalás pedig jókora mértékben növeli egy család szegénységi kockázatát.

A probléma megoldása komplex megközelítést követel, ezért a tanulmány kitér mind a családtámogatások, mind a bölcsőde, az óvoda és az általános iskola szerepére is. Mivel a közép- illetve felsőoktatás már csak azokra a készségekre tud építeni, amelyet gyermekkorban az erre hivatott intézmények megalapoztak, a korai beavatkozás, a gyermekkorba történő családi és közösségi beruházás rendkívül lényeges szerepet játszik a későbbi életésélyek kialakításában. Amennyiben ezek kudarcot vallanak, a fiatal társadalmi mobilitása elzárul, melynek hatása ez egész társadalomra nézve tragikus lehet. A hátrányos helyzetű családok gyermekei – hatékony beavatkozás híján – rosszabb tanulási esélyekkel rendelkeznek.

Kevesebben mennek közülük középiskolába, maguk is munkanélküliek vagy dolgozó szegények, később pedig hátrányos helyzetű szülők lesznek.

Kevesebb adót fizetnek majd és több állami támogatást fognak igényelni, vagyis a gyermekkorba történő beruházás költségeinél jóval több forrásra lesz később szükségük.

Ezért elengedhetetlen a család erősítése és oly módon történő támogatása, hogy képes legyen a gyermekeknek megadni a szükséges háttérrel.

A szerzők részletesen kitérnek a magyar családtámogatási rendszerre, ideértve a rendszerben nemrég bekövetkezett változásokat. A kormány által elfogadott reformok jó irányba mutatnak, hiszen létrehozták a kereteit egy olyan családtámogatási rendszernek, amely megfelelő fejlesztéssel – elsősorban a magasabb szegénységi kockázatú csoportok, így a kisgyerekesek, sokgyerekesek, egyszülős háztartások későbbi kiemelt támogatásával – nagy szerepet játszhat a gyermekszegénység megelőzésében és csökkentésében.

A témával foglalkozó másik tanulmányunkban – Gyermekszegénység programok – olyan gyermekszegénység elleni programokat mutatunk be szerte a világból, amelyek a szakmai arany szabályoknak megfelelően, ugyanakkor innovatív módon, a helyi közösségek adottságaihoz rugalmasan igazodva értek el nem egyszer lenyűgöző eredményeket. Példáinkat a teljesség igénye nélkül válogattuk össze, elsősorban azt tartva szem előtt, hogy a céljukban rokon, de eszközeikben akár gyökeresen eltérő programok minél szélesebb spektrumát tudjuk bemutatni.

Annak, hogy az utóbbi évek-évtizedek során a gyermekszegénység egyre nagyobb hangsúlyt kapott a legkülönbözőbb társadalmi berendezkedésű és ideológiai háttérű országok társadalompolitikán belül, paradox módon éppen az a felismerés áll a háttérben, hogy valójában nem tekinthető pusztán egynek a többi, egymástól jól elhatárolható társadalmi probléma sorában. A gyermekszegénység nem csak önmagáért probléma, hanem mert az a társadalom, amely hagyja, hogy gyermekei egy jelentős része szegénységben, és az ezzel együtt járó megfosztottságok közepette nőjön fel, valójában a „felnőtt” társadalom már jól ismert problémáit – a munkanélküliséget, szegénységet, kirekesztettséget – termeli akár hatványozottan újra. Ráadásul a legtöbb – így szinte kivétel nélkül az összes, általunk bemutatott – gyermekszegénység elleni program, nem épp szándékolatlanul, ugyanolyan fontos hatással van a gyermeket nevelő család, szülők, közösség életére, mint a gyermekére magáéra. Ha úgy tetszik, ezek a programok azt „használják ki”, hogy a szülő, aki a saját érdekében talán nehezen vagy egyáltalán nem volna mozdítható, a gyermekéért sokkal több erőfeszítésre hajlandó. A gyermekszegénység elleni küzdelmet tehát nem okvetlenül kell a szociálpolitika önálló, a többitől elkülönülő szakterületének tekintenünk – inkább akkor kerül az őt megillető, rangos helyre, ha a hagyományos társadalmi problémák kezelését illető alternatív látásmódként értelmezzük.

Mindennek megfelelően a gyermekszegénység csökkentésének eszköztára is éppoly összetett kell, hogy legyen, mintha az összes létező szociálpolitikai eszközt egyszerre akarnánk használni. Az oktatás, foglalkoztatás, egészségügy, lakhatás, jövedelempolitika, családpolitika mind „hozzáteheti” a magáét a gyermekszegénység elleni küzdelemhez – vagy, megfordítva az összefüggést, minden gyerekszegénység elleni programban vagy egy csipetnyi a fenti szakpolitikák mindegyikéből.

Kápolnai Katalin

A tanulmányok pdf formátumban ingyenesen letölthetők, vagy nyomtatott verziójuk megvásárolható http://www.demos.hu/Tevekenyseg/Rendezvenyek/gyermekszegenyseg_konf

A TÉMA SZAKÉRTŐI

Angeles Espinosa (a Madridi Autonóm Egyetem tanára)

Darvas Ágnes

Ferge Zsuzsa

Sabine Andresen (a Bielefeld-i Egyetem professzora)

Tausz Katalin

Ulrike Wisser (a Eurochild – az EU Nemzetközi Szervezete –, igazgatótanácsi tag).

Forrás: PR Herald

Programjaink

Dátum	Nap	Időpont	Megnevezés
OKTÓBER			
Okt. 5.	Csütörtök	18 ⁰⁰ – 20 ¹⁵ szünet 19 ⁰⁰ – 19 ¹⁵ 17 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰	Szupervízió Egyéni szupervízió
Okt. 16.	Hétfő	18 ⁰⁰ – 21 ⁰⁰	Esetkonzultáció
NOVEMBER			
Nov. 2.	Csütörtök	18 ⁰⁰ – 20 ¹⁵ szünet 19 ⁰⁰ – 19 ¹⁵ 17 ⁰⁰ – 18 ⁰⁰	Szupervízió Egyéni szupervízió
Nov. 13.	Hétfő	18 ⁰⁰ – 21 ⁰⁰	Filmnézés
Nov. 27.	Hétfő	18 ⁰⁰ – 21 ⁰⁰	Esetkonzultáció

Konferencia-előadás

DR. KÁLMÁNCHEY ALBERT

Lelkiegészség és védelme a szakember szemével

Az embernek testi-lelki *egységben való* szemléléséhez és kezeléséhez ma már semmi kétség nem fér. A testi orvoslás (biomedicina) tana, hagyományozódó modelljének gyökerei egészen a 17. századig nyúlnak vissza, mely szerint az ember lelki egészsége más, a szomat kell rendbe tenni – s még ma is ez a biológiai gyógykezelések szemléleti alapja s a hatalmas fejlődés motorja (EEG, CT, MR, fantasztikus műtéti eljárások, szervtranszplantáció stb.). Óriási pozitívum ez persze! Csakhogy lelki tartományok, negatívumok repedeztek fel. Kiderült, hogy

1. a (beteg), a betegség pszicho-szociális tényezői sötétben maradnak
2. a beteg és a beavatkozó között személyes és intim kapcsolat nem létesül
3. az intervenció vezérlése betegség központú lesz.

A kivezető út: az embert a biológiai mellett pszicho-szociálisan, teljes testi-lelki voltában, egységben szemlélni. Funkcióit (munka, fejlődés, öröm, pihenés, fajfenntartás) maradandóan és tartósan visszaadni csak e 3-as egység együttes kezelésével lehet.

Mindenféle intervenció alapja akár testre, akár lélekre irányul, az antropológiai szemlélet és közelítés a segítséget kérő érdekében:

- odafigyelni, s csak rá
- meghallgatni
- megkérdezni
- megérteni (amíg jóvá nem hagyja!)
- s együtt megállapodni a kivezető útban s az intervenció után pedig bátorítani, hitet adni!

A betegségtan (az orvostudomány fejlődése) mellett, ennek tapasztalatait és tanulságait felhasználva kialakult az egészségtan, az egészséglélektan, kb. 25 évvel ezelőtt. Feladata a lelki egészség, vagy az egészséges lélek jellemzőinek feltárása, tanítása és összhangba hozása a szomatikus egészség tényezőivel. Hova helyezhetjük ezt, és hol találkozunk mi a munkánkban a lelki egészség kérdéseivel?

Ismerjük a prevenció 3 síkját, és a LSTSz –ok feladatainak szintjeit is!

Prevenció		LSTSZ
Tercier	Habil., visszahelyezés	Közvetlen suicidum elhárítás síkja
Secunder	Betegségsszanálás	Krízisintervenció
Primer	Psz., szom. noxák elhárítása, kivédés, egyensúlyfenntartás.	
		<i>Mentálhigiénés tevékenység</i>

Az alsó síkon van a legtöbb tennivalónk

A lelki egészség védelme, megőrzése a segítséget kérők esetében, *még mielőtt* az a magasabb és rosszabb fokozatba kerülne, *az alsó szintre* tehető. *Ezen a szinten* mozgósítjuk a problémás ember testi-lelki erejét (esetünkben, pl. ha kevés a lelki ereje, adunk neki!) *miután megismerjük őt*, helyzetét és lehetőségeit.

Melyek az *emberismeret (a problémás!)* tartozékai, tényezői:

- 1, miként látja problémáját önmagában
- 2, miként látja önmagát a problémájában
- 3, miként látja problémás önmagát szociális környezetében
- 4, miként látja szociális környezetét problémás önmagában

vagyis: *hogyan definiálja* pszicho-szociális létét attól kezdve, amire panaszkodik, amitől vagy akitől szenved és akadályoztatva van.

ad.1., nagynak, megsemmisítőnek, kizárólagosnak.

ad.2., leértékeltnek, elveszettnek, gyengének, alámerültnek.

ad.3., szégyellni valónak, megvetésre méltónak, (mit gondolnak most rólam, nem való vagyok én semmire se)

ad.4., bezzeg mindenki más sikeres, erős, szerencsés

A test és lélek kölcsönhatása nem kérdéses.

Intervenciónk során találkozunk a testi betegséget lelkileg megosztókkal, (testiből csinál lelkit!) A test beszél a lélek nyelvén. Olyanokkal, akik nem kis nehézséget okozhatnak nekünk a megértés területén. Vagyis hogyan definiálja magát a hozzánk forduló, ha beteg? Hogyan vélekedik betegségéről?

1. Veszteségnek tartja: megrendül biztonsága (érzelmi), veszélybe kerülnek örömforrásai, önértékelése.
2. Büntetésnek tartja: igazságosnak vagy igazságtalannak
3. Nyereségnek fogja fel (előnynek): kibújás, felszabadítás, gyengédség, törődés.
4. Ellenségként definiálja: megtámadás, destrukció. Kérdés: felveszi-e a harcot, haragját kivetíti, kapitulál, feloldja!

Az egészségben, így a lelki egészségben bekövetkező változás *mozgósítja* az egyént:

- *A testi történés vagy esemény jobban* (a lelkit testivé teszi, konverzió, szomatizáció). Lelkiből csinál testit! – testi tünetet ajánl fel, segítséget kér → orvoshoz megy. *Mégis:* sok ember nem! Még a szűrésekre sem megy el!
- *A lelki esemény* (konfliktus, frusztráció, depresszió, krízis) *már kevésbé.*

Mi az oka?

1. Nincs kellő lelki kulturáltság
2. Az illető saját magának tulajdonítja az egyensúlyvesztést. (és a szociális környezete is neki!)
3. A tanult tehetetlenség viselése: „nem én szabom meg, milyen lesz a kimenetele: tehát nem teszek semmit, értelmetlen a remény! Nagyon veszélyes álláspont és nehéz feladat nekünk.
4. Minden lelki stressznek egyéni az értéke: az átélő személy hiteles egyedül erejét, nagyságát és hatását értékelni, minősíteni. Ezen vita nem lehet!!

Sok hozzánk forduló tájékoztat bennünket arról, hogy *stressz-helyzetbe* került, elvesztette uralmát a helyzet fölött (interperszonális konfliktus, frusztráció) segítséget vár. Feszült, sír, zaklatott, zavaros.

Mi a feladatunk?

1. A hozzáférhetőség elérése, hogy megértett és elfogadott legyen.
2. Segíteni őt érzelmi reakcióinak kifejezésében (düh, méreg, bosszú, harag) és hogy az empátiánk és intuíciónk segítségével a ki nem mondott érzéseit is megfogalmazzuk.
3. Tájékozódni a stressz mértékéről, okairól, időtartamáról.
4. Segíteni gondolatainak összeszedésében, rendbetételében, új szempontok szerinti összeállításában.

A segítő feladat és a beavatkozási folyamat alapja, alapszabálya: megérezzem és megértsem a segítségért folyamodót és ő megérezve és megértve, azaz elfogadva legyen.

Ezek után az ártalommal való megküzdés erőforrásainak közös kutatása a cél, a mozgósítás, a hatékonyság felhasználás céljából. Lehetőleg Ő találjon rá a védelem, s ha kell – a támadás eszközeire.

A belső erőforrások a lelki stressz súlya alatt elbújnak. A megküzdés porondjára, színpadára nyugodt légkörben, az anonimitás feltétele mellett, a háborgó lélek lecsillapodásával fel kell (fel lehet) csalogatni ezeket. (Egyéb támogató személyek külső tényezők s ilyenek lennének a gazdasági, pénzügyi, lakás, idő stb.)

A bennünket igénybe vevők egy lelki stresszt támadónak, hátrányt, ill. veszélyt okozónak, önbizalmat csökkentőnek minősítenek és számos negatív érzelmi állapotról számolnak be – tehát felkínálják magukat az együttműködésre (vagyis akkor, ha hív, vagy keres bennünket!)

Első teendő:

Az érzelmek közötti egyensúly megteremtése (az agresszió, zaklatottság lecsillapítása)

Az érzelmek uralásának elérése.

A második:

A probléma megoldás útjainak megtalálása

Ezek lépései:

- Elemzés
- Cselekvési sorrend elfogadása,
- Ütemezés
- Szükség esetén helyzetelfogadás vagy kitérés, visszahúzódás, ellentámadás,
- A kritikus személy kiderítése
- Felelősségvállalás
- A negatív értékelés pozitívrá alakítása (a rosszban is megtalálni a jót.)
- Társas támogatás keresése (1, legfeljebb 2!)

Minden intervenció, interakció alatt küzdünk a hozzánk forduló önértékelése erősítéséért, optimista szemléletéért, bátorságáért, hitéért, a szégyenérzésük feladásáért, asszertivitásukért.

Ismerjük, hogy nehéz helyzetben bár hozzánk fordulhatnak, mégis *problémát jelent számukra* a segítség elfogadása, ill. a segítségért jelentkezés! (Legyünk ezért óvatosak!)

Miért:

1. Veszélyben érzik szabadságukat
2. Féltik önértékelésüket
3. Prejudicium miatt (előítélet, ismeret nélküli állásfoglalás). Az interakcióink ezért nagyon finomra hangoltak legyenek!
4. Anticipációs szorongásuk miatt.

A lelki egészségvédelem kérdése tehát a segítségnyújtóknál a mentálhigiénés szinten gyakran felszínre kerül, s az életellenes indulatok is. Tudnunk kell, hogy az élet állandóan változik, új és új feltételek elé állít, elkerülhetetlenül tele van stresszekkel (s kérdezhetjük tanítva: na, és nem ez a jó benne?) és az, hogy az egyén minden helyzetben szabadon dönt, választ és alakítja önmagát – felelősen.

Madách: „Szabadon bűn és erény közt választhatni mily nagy eszme, s tudni mégis, hogy felettünk pajzsul áll Isten kegyelme.” – (AA klub tézise)

↓
Az élet küzdelem

↓
Aki nem küzd, meghal

↓
s aki nem tud küzdeni, annak segítünk, ha kéri.

Intervenciónkban erre tanítjuk a megtorpanókat, s arra, hogy stresszeiket fogadják *kihívásnak*, személyes növekedésüket, fejlődésüket, lehetőségeiket támogató, erősítő tényezőkné.

Az élet ugyanis potenciálisan patogén is, de stresszeivel alakít, fejleszt, mind újabb és változatosabb megoldó készséget és tulajdonságokat hív elő vagy fejleszt ki bennünk s így őrizzük és védjük meg lelki egészségünket, amiért végső soron magunk tehetünk, magunk vagyunk felelősek: de az egyén nem magára hagyott individuum, hanem támaszt nyújtó kollektíva része (lenne). Nem?

A lelki és testi egészség megléte nagy kincs, megőrzése, ápolása olyan *értelmes* feladat, amelyre mindenkinek mindenkit tanítani és segíteni kell.

Az ostoba szétszórja, a válságba kerülőnek kicsúszhat a kezéből és az egészséget károsító utakra sodorhatja, ahol találkozhatunk velük, mint akik evési (bulimia, anorexia), sex. preferenciás, élvezeti szerekekkel való visszaélési, drogfogyasztó, abuzusos (alkohol, dohányzás, gyógyszer, kábítószer és pszichostimuláns anyagok) zavarokban, viselkedéses rendellenességben szenvednek.

A saját lelki egészség-védelem a segítők számára is kötelező. Csak a rendben lévő, a karban tartott lélek képes a másokét rendezni vagy másokat a rendezés útjára terelni, vagy azon elindítani, és képes aztán vele együtt örülni az életnek, amely olyan amilyen, csak az nem mindegy, hogy mi milyennek maradunk meg benne! Pl. embernek.

Az egészség - és benne a lelki egészség - számára az igen nagy kockázatot a következő tényezők, ártalmak, viselkedési anomáliák jelentik:

- Elhízás
- Mozgás-szegénység
- A hibás ideológiai befolyásolás
- A másodlagos vagy pótlólagos örömszerzési vagy jutalmazási módszerek és anyagok: drog, alkohol, dohány, TV, internet, (kapcsolathelyettesítők), édességek stb.

Az egészségvédelem politikai rangra való emelésére szükség van. Feladat: megtalálni mind a három prevencióban (külön-külön!) érdekelt szervezeteket, klubokat (AA, AE), szövetségeket, partnereket, társakat, önkormányzati, közösségi, egyházi, egészségügyi civil szinten.

Keresni velük a kapcsolatot, *a médiával is*. Az Országos Addiktológiai Intézet is segíti a mi elképzeléseinket, igyekezetünket.

Köszönöm a figyelmet.

Elhangzott:

A Dr. Baly Hermina Mentálhigiénés Alapítvány, a Békés Megyei Kábítószer Koordinációs és Tanácsadó

Testület, a Békés Megyei Humán Fejlesztési és Információs Központ, a Békés Megyei Könyvtár, az Ifjúsági Ház és Általános Társaskör, Békéscsaba, a Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok Országos Szövetsége rendezésében A LELKI EGÉSZSÉG VILÁGNAPJA alkalmából megtartott konferencián.
Békéscsaba, Megyeháza, 2006. október 10.

Filmajánló

A Senkiföldje Oscar-díjas rendezőjétől

Pokol (L'enfer)

Forgatókönyv: Krzysztof Kieslowski és Krzysztof Piesiewicz alapötlete alapján írta Krzysztof Piesiewicz és Agnieszka Lipiec Wroblewska

Rendező: Danis Tanovic

Operatőr: Laurent Dailland

Zene: Dusko Segvic

Gyártó ország: Franciaország

Gyártási év: 2005

Honlap: <http://www.diaphana.fr/fiche.php?pkfilms=133>

Párizs, 1980. Egy börtönből szabadult férfit kidob a felesége. Veszekedésük és annak szörnyű következményei szemtanúja három kislányuk.

Párizs, napjainkban. A három felnőtt testvér saját életüket élik, kapcsolatuk elhidegült. A legidősebb nővér Sophie (Emmanuelle Béart, *8 nő, Mission Impossible*) két gyermek édesanyja egy szerencsétlen házasságban. Anne a legfiatalabb (Marie Gillain, *Hantapalinta*) építészmérnök hallgató és szenvedélyes szerelmi kapcsolatot folytat egyik professzorával (Jacques Perrin, *Kóristák*). Céline (Karin Viard, *Delicatessen*) egyedülálló, az egyetlen, aki az idősök otthonában élő, mozgásképtelen édesanyjukkal törődik. Célin megismerkedik a fiatal Sébastien-nel (Guillaume Canet, *A part*), aki megdöbbentő felfedezésre vezet rá, mely következményeként a három nővér ismét közel kerül egymáshoz; utolsó esélyük múltjuk feldolgozására, hogy végre egyedül a jelennek élhessenek.

INTERJÚ DANIS TANOVIC-CSAL

- Kevéssel halála előtt, 1996-ban Krzysztof Kieslowski forgatókönyvírójával, Krzysztof Piesiewicz-cel együtt kidolgozta egy trilógia tervét, „A Paradicsom”, „Pokol”, „A Purgatórium”. Mi vitte rá Önt arra, hogy e trilógia egyik fejezetét válassza, ráadásul kétségkívül a legszenvedélyesebbet?

- A SENKIFÖLDJE forgatása előtt, első olvasásra inkább a Purgatórium adaptációja vonzott, amelynek háborúval kapcsolatos témája akkoriban közelebb állt hozzám. Aztán a SENKIFÖLDJE sikerét követően a filmet népszerűsítendő több mint egy évet utazgattam a világban. Visszatértemkor egy újabb terv megvalósításába kezdtem, ezt azonban el kellett halasztanunk, mivel a főszerepet játszó színésznő terhes lett. Producerem, Cedomir Kolar újból arra biztatott, hogy mélyedjek bele POKOL forgatókönyvébe, ami az ő szemében a trilógia legérdekesebb részének tűnt. Miután újraolvastam, egy egész álmatlan éjszakán át azon törtem a fejemet, vajon négy évvel korábban miért nem láttam meg mindazt benne, ami ma annyira foglalkoztat. Igazság szerint e négy év alatt megnősültem, apa lettem... A téma most egészen mást mondott számomra, új dolgokat fedeztem fel benne. Különösen a női szereplők bensőséges megközelítése vonzott, filmjeim egészen addig általában háborús konfliktusokba bonyolódott férfiak személyei körül forogtak.

- A vágy, a szeretethiány, a család, a hiány, a testvérek közötti viszony, az apaság, a hazugság, az öngyilkosság... „Pokol” alapvető fontosságú témák sokaságát tárgyalja.

- Ez a történet tulajdonképpen minden olyan nagy egzisztenciális kérdéssel foglalkozik, amelyekkel többé-kevésbé folyamatosan szembe kell néznünk. Filozófiai kérdésekkel, amelyeket Kieslowski és Piesiewicz három banális történetből kiindulva végtelen egyszerűséggel kezelnek. Pokol mindennapjaink része lehet. Nem kell azért elmenni Afganisztánig, hogy megtaláljuk a poklot, e háború sújtotta országban egyébként találok sokkal boldogabb emberekkel, mint Párizsban! Szerettem volna a forgatókönyv minden elemét magamévá tenni, hogy aztán a saját filmemet készíthessem el belőlük.

- A film különböző szituációk kölcsönhatására épül. Pierre (J. Gamblin) megcsalja a feleségét, szeretője pedig elhagyja őt. Frédéric (J. Perrin) megcsalja a feleségét, de elhagyja a szeretőjét is, aki gyermeket vár tőle. Más jelenetek is összefüggnek, Pierre, csakúgy, mint az apa (M. Manojlovic) csaknem esztét veszti, amikor felesége megakadályozza, hogy gyerekeivel kapcsolatba lépjen.

- Igen, de amikor ez a jelenet húsz év után megismétlődik, elkerüljük a tragédiát. Ez a remény jele a forgatókönyvben, a fiatal generáció talán nem fogja ugyanazokat a hibákat elkövetni. Igen, ebben a Pokolban lehet egy kis optimizmus is!

4 ÉVSZAK KIS FALUMBAN falusi naturizmus (Les 4 Saisons d'Espigoule)

A **4 évszak kis falumban** a dél-francia Espigoule falu egy évét mutatja meg, mely jelentősége akkora Provence számára, mint a galloknak Astérix. Bolondok és költők faluja, ahol a méz tölti be a varázsital szerepét, ahol a vadakat megriasztó helikoptereket lelövik, és zsákmányul ejtik, és ahol a politizálás gyakran fajul verekedésbe. Espigoule valós falu; a film dokumentumfilmnek tűnik, ám valójában jól komponált vígjáték, ahol mindenki a saját szerepét játssza a költőtől (*Jacques Bastistide*) a kocsmároson át (*Jean-Marc Ravera*) a polgármesterig (*Guy Lombard*) furcsa önróniával. Espigoule a füllentések birodalma, ahol a hazugságok szinte igazak, ahol fikció és valóság olyan szorosan együtt él, hogy saját valóságot alkot: Espigoule valóságát.

Egy különleges év, egy különleges faluban: ez a tiszta vidéki vígjáték, mely a fikció és a dokumentum vékony határán táncol, segít megfeledkezni a televízió 60 éves uralmáról, az évszázadról, melyben a vidék teljesen háttérbe szorult, és a maga egyszerűségében a mozi új ezredévét indítja el. Franciául beszélő Hukkle.

Rendezte: Christian Philibert

Írta: Christian Philibert, Hervé Philibert

Operatőr: Henri Paul Amart, Christian Pfohl, Franz Ventura

Producer: Christian Cesbron, Christian Pfohl

Zene: Michel Korb

Klasszikus kínai tanmesék 16.¹

CERKÓFMAJMKOK

Lenn délen, a völgyekben a cerkófmajmok mindig csapatosan járkálnak. A helybeliek ismerik útvonalukat, az út szélére bort, seprőt, az úton keresztbe meg szalmából font szandált raknak. A majmok megpillantva a bort meg a szandált, lármásan örvendeznek. A bor illata megmámorosítja őket. Eleinte gyanakvóan rohangálnak, végül rászánják magukat, hogy igyanak néhány kortyot, majd megisszák az összes bort, berúgnak, belebújnak a szandálba, és hasra esnek benne. A helybeliek előbújnak, és fogságba ejtik őket.

Tan Gai

A SEMMITTEVÉS PILLANATA

A magas rangú tisztviselő zarándokutát tett a kolostorba. A kolostorfőnököt előzetesen értesítették a vendég érkezéséről, s ő megtette az előkészületeket a tisztviselő fogadására. Eddegéltek, iddogáltak, a tisztviselő jól érezte magát a kolostorfőnök asztalánál, s jókedvében Tang-kori poémából idézett két sort:

A kolostor mellett elhaladva betértem, hogy szót váltsak a szerzetesekkel;

Hogy a kinti élet zaklatottsága után egy pillanatnyi semmittevést élvezzek.

A szerzetes nevetett. A tisztviselő megkérdezte, min nevet, ő pedig ekképp felelt:

– Méltóságod egy pillanatnyi semmittevést élvezett, nekem azonban ez a pillanat három napi munkámba került.

Tan Gai

A TINTAHAL

A tintahalnak négy pár lába van, amelyeket be tud húzni a szájába, a száját viszont el tudja rejteni a hasa alatt. Veszély esetén kék, tintaszerű folyadékot lövell ki, amögött rejtőzik el a ragadozó halak elől. A halász a kék folyadék láttán kivetí hálóját, és kifogja a tintahalat.

Tan Gai

VILLÁS FAÁG

Bizonyos hegyvidékeken az emberek villásan elágazó faágakat használtak széklábnak. Egy apa elküldte a fiát az erdőbe, hozzon ilyen ágat. A fiú baltát fogott, és elindult. Este üres kézzel tért haza. Az apja kérdőre vonta, a fiú pedig így felelt:

– Voltak ilyen faágak, persze, voltak szép számmal, de mindegyik felfelé ágazott el.

*Xiao Fu (Tréfák tárháza)**

¹ A fordítás a Foreign Languages Press, Beijing, China, 1981-ben kiadott Chinese Ancient Fables c. angol nyelvű kötete alapján készült. Magyar fordítás © Striker Judit, 1991. A fordítást az eredetivel egybevetette Baron Péter
* Feng Menglong gyűjtése a Ming-dinasztia korából.

AZ UJJADAT KÉREM

A szegény ember találkozott régi barátjával, aki halála után istenséggé változott. Végighallgatta a szegény ember panaszait a nyomorról, amelyben életét tengeti, majd ujjával az út szélén heverő téglára mutatott. A téglá nyomban aranyrúddá változott. Megajándékozta vele a szegény embert, ám régi barátja nem lett elégedett, ezért adott neki egy nagy aranyoroszlánt is. A másik még mindig elégedetlen volt

- Hát mit kérsz még? – kérdezte az istenséggé vált barát.
- Az ujjadat – hangzott a válasz.

Xiao Fu

BÁRMIT A SZAMÁR SZERETETÉÉRT

A gazdag, zsugori öregember vagyonának jó részét úgy szerezte, hogy magas kamatra kikölcsönözte pénzét. Amikor túl öreg lett és neheze esett már a séta is, szamarat vett magának. Annyira megszerette az állatot, hogy csak akkor ült fel rá, ha borzasztóan elfáradt.

Egy nap hosszú utat kellett megtennie, tikkasztó melegben, így hát magával vitte a szamarat. Darabig gyalogolt mellette, s amikor kifulladt, felült a szamára. Két-három li távolság után a szamár is szaporán szedte a levegőt, nem szokta meg, hogy üljenek a hátán. Az öreg leszállt róla, levette a nyerget is. A szamár azt gondolta, szabadjára engedték, sarkon fordult, elügetett hazafelé, ügyet sem vetett az öreg kiáltozására. Az öreg zsugori félt, hogy a szamár elkóborol, a nyerget sem akarta elveszíteni. Hátára vette a nyerget, hazasietett.

Amint házához ért, első kérdése az volt, hazatalált-e a szamara? Fia megnyugtatta, és az öreg arca felderült, ám a megerőltetés, a hőség megtette magáét: az öreg ágyynak esett, hetekig nem tudott lábra állni.

*Er Shí Lu (Mendemonda történetek)**

ZARÁNDOKÚT

Az Emei hegység megszámlálhatatlanul sok kolostora közül a nagy kolostorok szerzetesei gazdagok, a kis kolostorok szerzetesei pedig szegények voltak.

Egy nap valamelyik kis kolostor szegény szerzetese útnak eredt, hogy búcsút vegyen egy nagy kolostor gazdag szerzetesétől, majd zárandokútra induljon a Keleti Óceán szigetén fekvő Putou hegységbe. Több mint háromezer lit kellett megtennie, sok-sok magas hegyen és mély vízen kellett átkelnie. A gazdag szerzetes zavartan érdeklődött.

- Mire van szükséged, mit akarsz magaddal vinni?
- Csupán kancsót és tálkát kérek – felelte a szegény szerzetes. – A kancsóval vizet meríték, a tálkával meg koldulok majd egy kis rizst.

* Yue Jun gyűjtése a 17. vagy 18. századból

– Évek óta készülök rá, hogy zarándokútra menjek Putouba – mondta a gazdag szerzetes. – Évek óta gyűjtöm, ami szükséges az úton, de még mindig hiányzik egy-két dolog. Aggódok, nem veszed-e túl könnyen az utat?

A szegény szerzetes jó esztendő múlva visszatért útjáról, és beszámolt a gazdag szerzetesnek arról, mi minden esett meg vele.

A gazdag szerzetes szégyenkezve bár, de még mindig azzal mentegetőzött, hogy eddig nem sikerült megtennie az összes előkészületet a zarándokúthoz.

*Bai He Tang Ji**

AZ ÜGYEFOGYOTT PARASZT

Az öreg paraszt darabka földet birtokolt. Tutyimutyi embervolt, ám jobban szerette, ha béketűrőnek nevezik.

Egy nap odajön hozzá egy ember.

– A szomszédod ráengedte a bivalyát a rizsföldre.

– Ó, bizonyára véletlen! – felelte a paraszt. Másnap odajön hozzá valaki más.

– A szomszédod a te rizsföldről aratja a rizst!

– Gyenge lett a termése. Hadd arassa, nincsen abban semmi rossz – így a paraszt. Béketűrőse mind bátrabbá tette szomszédait, akiknek megnőtt az étvágyuk: szerettek volna megkaparintani jó darabot a földjéből, levágni az ágakat a családi sírboltja fölé ültetett fáról.

Ez több volt annál, amit az öreg paraszt elviselt volna. Elment a szomszédjához, megkérdezte, miért vett el egy darabot a földjéből.

– Te meg miről beszélsz? – támadt rá a szomszéd. – Együtt fordítottuk termőre azt a földet, és soha nem jelöltük ki a határt. Azt mondod, én vettem el egy darabot a földedből, amikor ennek épp az ellenkezője igaz!

– Rendben van. Akkor mondd meg, miért vágta le az ágakat a családi sírboltunk fölötti fáról?

– Miért nem vitted odébb a családi sírboltodat? – vitatkozott a szomszéd. – Annak a fának a gyökerei átnyúlnak a földembe, ágai ráhajolnak a földemre. Ehhez mit szólsz?

Az öreg paraszt megrázta a fejét, nem tudott visszavágni.

– Ó, jaj! – mondta. – Az én hibám, csakis az én hibám! Nem téged kellett volna szomszédnak választanom.

*Pu Li Zi**

* Peng Duanshu műve a 18. századból.

* Ma Shifang műve a 19. század elejéről.

RÖVIDLÁTÁS

Két rövidlátó ember minduntalan az éles szemével dicsekedett.

Valaki hírül adta nekik, hogy a templomban emléktáblát helyeznek el. Mindketten szerették volna tudni, mi lesz a tábla szövege. A táblaavatás napján együtt mentek a templomba. Felnéztek a templom homlokzatára, egyikük megszólalt:

– Nézd csak, nem azok az írásjelek vannak felírva, hogy “Fényesség” és “Becsületesség?”

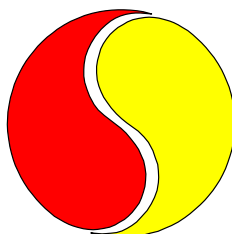
A másik bólintott.

– A kisebbek meg, azokat biztos nem tudod kiolvasni, azt jelentik: X. Y. írása, ennek meg ennek a hónapnak ezen és ezen a napján!

Egy járókelő megkérdezte, mit bámulnak. Amikor megmondták, a járókelő elnevette magát.

– A táblát még fel sem tették, hogyan tudnátok elolvasni, mit írtak rá?

*Xiao Lin Xin Ya (Válogatott tréfák)**

Vége

infó VIII. évfolyam, október havi információs kiadvány.

No.93.

Lezárva: 2006. október 24-én, Debrecen.

"Segítőkéz" Lelkiségegy Telefonszolgálat

e-mail: debrecen27@sos505.hu

Rénes László @

* 9. századi ismeretlen szerző munkája.